

First and Other Generation University Students: A Comparison of Dedication-Study Behavior¹

Krisanachot Bualar²

Received: Dec 12, 2018

Revised: Jan 08, 2019

Accepted: Jan 10, 2019

Abstract

This comparative correlational study was based on the interactionism model. The objective was to compare studying dedication behaviors between firstgeneration university students and other generation of university students. There were 606 samples, including the first generation university students and the other generation university students, who were collected by random using multistage quota random sampling method. The research consisted of 10 measurements in the form of summated rating scales. The alpha coefficient reliability of each measure was between .67 to .90. According to the results from one-way ANOVA, it was revealed that the other generation university students have dedication-study behaviors more than the first generation university students. The results from multiple regression analysis showed that 9 factors from the group of psychological, situational, and psychological situational factors multiple regression analysis results can predict dedication-study behavior at 49.6%; The key factors included need for achievement and the favorable attitude toward learning. For the group of other generation university students, it was predicted by 36.4%, which the key factors included need for achievement and social supports from friends/senior. Moreover, it was found that the at-risk group was the first generation university students who get low grade point average. This finding leads to some suggestions for developing the at-risk group of students and for taking to future research in future.

Keywords: first generation university students, other generation university students, dedication-study behavior

---

¹ Research Article.

² Research assistant of The Psycho-moral strength in research and training of lectures for students' development research program, School of Social and Environmental Development, National Institute of Development Administration. E-mail: krisanachot@gmail.com

นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว: เปรียบเทียบพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน¹

กฤษณะโชติ บัวหล้า²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ ซึ่งมีกรอบแนวคิดพื้นฐานจากรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวจำนวน 606 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 10 แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาระหว่าง .67 ถึง .90 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวมีพฤติกรรมการอุทิศตนให้กับการเรียนมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว ผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณปรากฏว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์รวม 9 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน ในกลุ่มรวมของนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวได้ร้อยละ 49.6 โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่วนกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวทำนายได้ร้อยละ 36.4 โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ และพบว่ากลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนน้อยได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ผลการวิจัยนี้ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนานักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง และเป็นพื้นฐานเพื่อต่อยอดการวิจัยในอนาคต

คำสำคัญ: นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน

¹ บทความวิจัย

² ผู้ช่วยนักวิจัยในแผนงานวิจัยจิตพลังจริยธรรมในการวิจัยและฝึกอบรมผู้สอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, E-mail: krisanachot@gmail.com

บทนำ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอย่างมาก เนื่องจากการศึกษาในระดับสูงมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของคนในสังคมยิ่งขึ้น รูปแบบลักษณะของงานที่มีความหลากหลายและต้องการความสามารถ ทักษะเฉพาะทางที่มากกว่าการเรียนในระดับมัธยม (Callan, 2000) ทำให้การศึกษาระดับปริญญาตรีกลายเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานสำคัญที่คนในสังคมรุ่นใหม่จำเป็นต้องมีความสำคัญของการศึกษาในระดับสูงจึงส่งผลให้ประชากรหลังไหลเข้าสู่ระบบการศึกษาเพิ่มสูงขึ้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดนักศึกษาใหม่จำนวนมากซึ่งบุคคลเหล่านี้ คือ นักศึกษาคนแรกในครอบครัวที่มีโอกาสเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เป้าหมายสำคัญของนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวเหล่านี้ คือ จำเป็นที่จะต้องสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เพราะการศึกษาในระดับสูงเป็นเส้นทางที่จะนำไปสู่สังคมใหม่ ๆ การเข้าถึงโอกาสที่มากขึ้น รวมไปถึงการมีรายได้ที่สูงขึ้น เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูง มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ อยู่ในเขตชนบท ความรู้และ การเข้าถึงข้อมูลน้อย การขาดประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย (Thayer, 2000) ดังนั้นการส่งบุตรหลานมาเรียนในระดับปริญญาตรีจึงเต็มไปด้วยความคาดหวังว่าเมื่อบุตรหลานสำเร็จการศึกษา จะทำให้สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวฐานะทางสังคมดียิ่งขึ้น (Rahim & Azman, 2010)

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในต่างประเทศจำนวนมากกลับพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวกลับมีแรงบันดาลใจในการเรียนที่ต่ำกว่านักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว (Terenzini et al., 1996) เนื่องจากนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่นอกมหาวิทยาลัย เพราะต้องทำงานหารายได้ระหว่างเรียน (Richardson & Skinner, 1992) ขาดความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ความคาดหวังจากครอบครัวในการเรียน ไม่มีการเตรียมตัวทางวิชาการที่เหมาะสม และขาดการสนับสนุนจากครอบครัวเกิดการขัดแย้งทางความคิด (Thayer, 2000) เป็นต้น ข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวมีพื้นฐานทางการเรียนที่แตกต่างจากนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคม และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนในครอบครัวที่มีประสบการณ์ในการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้ว (McCarron & Inkelas, 2006) ปัญหาดังกล่าวมักจะส่งผลให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีอัตราในการเรียนไม่จบในระยะเวลาที่กำหนดสูงและมักจะออกเรียนกลางคัน (Nunez & Cuccaro-Alamin, 1998; Choy, 2001) ในงานวิจัยไทย Bualar (2018) พบว่า นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีพฤติกรรมมุ่งมั่นในการเรียนต่ำ มักจะขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีทัศนคติที่ดีในการเรียนน้อย มีความเครียดในการเรียนมาก และขาดการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างในมหาวิทยาลัย ด้วยเหตุนี้ การแสวงหาสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนจะสามารถบ่งชี้ปัจจัยที่ควรเสริมสร้างและพัฒนาให้แก่กลุ่มนักศึกษาทั้งสองกลุ่มที่มีพื้นฐานความแตกต่างกันได้อย่างถูกวิธี

งานวิจัยนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการต่อยอดการวิจัยของ Bualar (2018) ซึ่งได้ทำการศึกษาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาคือเป็นรุ่นแรกของครอบครัวกับนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว

นักศึกษา เพื่อหาว่านักศึกษากลุ่มใดที่มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนมากกว่ากัน ซึ่งพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนเป็นจิตพฤติกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญของการเรียน ตระหนักถึงคุณค่าและพร้อมสละเวลาส่วนใหญ่ให้กับการเรียนอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จทางการเรียนในอนาคต งานวิจัยนี้ยังแสวงหานักศึกษากลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง เพื่อเร่งพัฒนานักศึกษากลุ่มเสี่ยงให้มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีในกลุ่มใดมีพฤติกรรมอุทิศตนในการเรียนมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ
2. เพื่อศึกษาหาตัวทำนายสำคัญ กลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้องพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนของนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวและนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (Endler & Magnusson, 1976) ทำการแบ่งกลุ่มตัวแปรอิสระและได้ทำการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน: ตัวแปร ความหมาย วิธีการวัด

การศึกษาของ Bakker and Demerouti (2008) กล่าวว่า การอุทิศตน หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญของการเรียน รับรู้ว่าสิ่งที่ทำแล้วเกิดแรงบันดาลใจ มีความภาคภูมิใจและมีความท้าทายในสิ่งที่กำลังทำ ส่วน Schaufeli et al. (2002) ให้ความหมายไว้ว่า การรับรู้หรือรู้สึกถึงคุณค่าและมีความกระตือรือร้นที่จะกระทำในสิ่ง ๆ หนึ่ง ในงานวิจัยไทย Hansanawin (2006) ให้ความหมายการทำงานอย่างอุทิศตนในงาน หมายถึง การทำงานด้วยความอดุสาหะ ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำงานอย่างเหมาะสมเพื่อผลสัมฤทธิ์ในงาน การทุ่มเทให้กับงานนั้นอาจจะทำได้ในหลายลักษณะ เช่น เตรียมสั่งสมความรู้เกี่ยวกับงานในปัจจุบันและอนาคต มีความรับผิดชอบสูงต่อหน้าที่ และทำงานโดยเห็นประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ส่วน Aramrak (2007) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมการทำงานอย่างอุทิศตน หมายถึง การเสียสละ ทุ่มเทเวลาและแรงงานในการทำงานอย่างเต็มความรู้และสติปัญญาความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ในงานวิจัยของ Jalanukaoh (2009) ให้ความหมาย พฤติกรรมอุทิศตนในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของหัวหน้าสถานีนามัยที่แสดงถึงความมุ่งมั่น อดุสาหะ เสียสละในการทำงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มใจ เช่น การดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งทางร่างกายและจิตใจ อารมณ์สังคม โดยเน้นการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงไปสู่การดูแลสุขภาพทั้งครอบครัวโดยรวม การปฏิบัติงานมิใช่มีความหมายเพียงแค่การรักษาพยาบาลแก่ประชาชนเท่านั้น แต่ยังเป็นการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมวิถีชีวิตของชุมชนในเขตที่รับผิดชอบด้วยความอดทน เสียสละรับผิดชอบ มีเมตตา มีความเอื้ออาทร สุภาพอ่อนน้อม และ

ไม่เห็นแก่ความสุขสบายของตนเอง ดังนั้น พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมอันพึงปรารถนา ที่นักศึกษาพึงมี ซึ่งพฤติกรรมนี้จะทำให้บุคคลรู้จักเสียสละเวลาส่วนใหญ่เพื่อการเรียนมากกว่าการทำกิจกรรมอื่น ๆ มุ่งมั่นทุ่มเทกับการเรียนเป็นหลัก และมีความเพียรพยายามเพื่อความสำเร็จในการเรียน

จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอุทิศตน พบว่า มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งได้ทำการวัด พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน ด้วยวิธีแบบมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Method) ยกตัวอย่าง เช่น Schaufeli et al. (2002) ได้สร้างแบบวัดความมุ่งมั่นในงานฉบับเต็มที่มีชื่อ “Utrecht Work Engagement Scale (UWES)” เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 7 ระดับจาก “ไม่เคยเลย” ถึง “ตลอดเวลา/ทุกวัน” แบบวัดดังกล่าวประกอบด้วยคำถามมาตราย่อย 3 มิติ ได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น มีจำนวน 6 ข้อ 2) การอุทิศตน มีจำนวน 5 ข้อ และ 3) การจดจ่อใส่ใจ มีจำนวน 6 ข้อ รวมเป็นทั้งหมด 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ในระดับดีมีค่ามากกว่า .80 ขึ้นไป และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและยืนยันว่าแบบวัดนี้มี 3 องค์ประกอบตามแนวคิดความมุ่งมั่นในงาน นอกจากนี้ในงานวิจัยของ Thawichatanon (2012) และ Choochom (2014) ยังได้พัฒนาแบบวัดการอุทิศตน มีการประเมินด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ เช่น “ฉันมีความกระตือรือร้นเกี่ยวกับงานของฉัน”, “ฉันแสวงหางานที่ฉันทำแล้วรู้สึกมีความหมายและเป็นงานที่ต้องการตามเป้าหมาย”, “งานของฉันเป็นแรงบันดาลใจให้ฉัน”, “ฉันภูมิใจในงานที่ฉันทำ” เป็นต้น

พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนในงานวิจัยนี้ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญกับความพร้อมที่จะเสียสละเวลาส่วนใหญ่ให้กับการเรียนอย่างเต็มที่ ไม่รู้สึกเสียเวลาที่ต้องใช้หรือ การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เกิดแรงบันดาลใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมหนึ่ง ๆ และเมื่อทำสำเร็จแล้วเกิดความภาคภูมิใจ และอยากที่จะทำต่อ ๆ ไป วิธีการวัดพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน สร้างโดยผู้วิจัย มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

กลุ่มตัวแปรสถานการณ์กับพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน

การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษา/ใกล้ชิด เป็นการรับรู้ที่นักศึกษาว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของตนนั้น ให้การสนับสนุนทางสังคม 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ เช่น ชมเชยหรือให้รางวัลเมื่อนักศึกษาทำงานในรายวิชาได้ดี 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชาเมื่อนักศึกษาสงสัยหรือไม่เข้าใจ การให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นทางการเรียนหรือปัญหาในชีวิตประจำวัน มีผลการศึกษาพบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษา/ใกล้ชิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น พฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนและพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์ Bhanthumnavin (2007) พฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม (Sanamkate, 2007) มีความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษา (Yamwong, 2012) เป็นต้น แบบวัดตัวแปรนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ Bhanthumnavin and Panchawanuk (1981) มีจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ เป็นการสนับสนุนทางสังคม 3 ด้าน จากเพื่อน/รุ่นพี่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน คือ 1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และ 3) การสนับสนุนด้านวัสดุ

อุปกรณ์รวมทั้งทรัพยากร งบประมาณและแรงงาน มีผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น ลดความเครียดในการทำงาน (Sorod & Wongwattanamongkol, 1996) คุณภาพชีวิตของผู้ใหญ่วัยกลางคน (Saesiew, 2007) เป็นต้น แบบวัดตัวแปรนี้สร้างโดยผู้วิจัย มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง คุณภาพและปริมาณที่นักศึกษาได้รับรู้และ รายงานว่า ตนได้รับการปฏิบัติจากผู้ปกครองในชีวิตประจำวัน โดยแสดงความรักใคร่และยอมรับตนให้ความ ใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับตน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา มีการให้รางวัล เช่น ให้รางวัลเมื่อทำ ความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่กระทำตามอารมณ์ ของผู้ปกครองมีผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Numniem, 2003) เป็นต้น แบบวัดตัวแปรนี้ผู้วิจัย ปรับปรุงจากแบบวัดของ Bhanthumnavin and Panchawanuk (1981) มีจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเภท ประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ความคาดหวังจากครอบครัวต่อการเรียน คือ การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สึก นึกคิดของผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้สำหรับนักศึกษาและ ความต้องการให้นักศึกษابرรลุผลตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ ทำให้นักศึกษามี 1) ความกระตือรือร้นในการเรียน 2) มีการอุทิศตนให้แก่การเรียนมากกว่าเรื่องอื่น ๆ และ 3) มีความจดจ่อเอาใจใส่ต่อการเรียน มีผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังจากครอบครัวต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น เป้าหมาย ในชีวิตของนักเรียน (Thanaporndee, 2008) พฤติกรรมเตรียมพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (Prasertla, 2014) เป็นต้น แบบวัดตัวแปรนี้สร้างโดยผู้วิจัย มีจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ การที่นิสิตนักศึกษาที่มีความต้องการสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง มีความพยายาม สูง เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นสามารถวางแผนเพื่อขจัดอุปสรรคได้ อีกทั้งยังรู้จักวางแผนเพื่อเพิ่มปัจจัยที่เอื้ออำนวย สิ่งที่ดีที่กำลังกระทำให้เกิดความสำเร็จ และมีอารมณ์ในการคาดการณ์ว่าจะสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้สำเร็จหรือ ล้มเหลว มีผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ (Jhermpun, 2002) พฤติกรรมเรียนวิทยาศาสตร์ (Chairat, 2004) พฤติกรรมตั้งใจเรียน (Limpasute, 2012) เป็นต้น ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดของ Bhanthumnavin (2015) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

การประเมินแก่นแห่งตน (Core Self-Evaluations) เป็นบุคลิกลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลจากการที่ บุคคลประเมิน หรือมองว่าตนเองมีความสามารถ มีคุณค่า สามารถควบคุมชีวิตของตนได้ (Judge, Locke, & Durham, 1997) ในงานวิจัยนี้ การประเมินแก่นแห่งตน หมายถึง การรับรู้และยอมรับข้อสรุปของการประเมิน

ตนเองที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวยึดถือ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ความภาคภูมิใจในตนเอง 2) การรับรู้ความสามารถทั่วไปของตน 3) ความมั่นคงทางอารมณ์ 4) มีความเชื่ออำนาจในตน มีผลการศึกษาพบว่า การประเมินแก่นแห่งตน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างปลอดภัย (Yaemyuen, 2014) พฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีสติด้านการบริโภค (Potiratchatangkoon, 2015) เป็นต้น ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ Bhanthumnavin (2007) จำนวน ข้อ 12 เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่สามารถจะคาดการณ์ไกลเห็นความสามารถของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถคาดการณ์ไกลว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้น อาจเกิดขึ้นกับตนเองได้เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญที่ไม่ลดลง การควบคุมตน หมายถึง การบังคับตนเอง การปรับปรุงตนเอง หรือการจัดระเบียบพฤติกรรมบางอย่างของตนเอง เพื่อเป้าหมายของการจัดสร้างพฤติกรรมใหม่ที่น่าปรารถนา เพิ่มปริมาณพฤติกรรมนั้นและอนุรักษ์พฤติกรรมที่ดีมีประโยชน์ ตลอดจนการลดหรือขจัดพฤติกรรมเดิมที่ไม่น่าปรารถนาให้หมดไปจากตน โดยการจัดการของตนเอง และไม่ต้องพึ่งการควบคุมบังคับจากผู้อื่น มีผลการศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ (Jhermpun, 2002) พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Numniem, 2003) พฤติกรรมการเรียนวิทยาศาสตร์ (Chairat, 2004) เป็นต้น ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดของ Duanginta (2006) มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน

ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน หมายถึง การประเมินคะแนนของนักศึกษาเกี่ยวกับการเห็นประโยชน์หรือคุณค่าของการเรียนมากน้อยเพียงใด มีความรู้สึกพอใจและพร้อมที่จะส่งเสริมการเรียนของตนเองมากน้อยเพียงใด มีผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น พฤติกรรมการทำงานอย่างอุทิศตน (Thammathon, 2004) พฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม (Jalanukaoh, 2009) เป็นต้น ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดของ Bhanthumnavin (2015) ข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่า มีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ความเครียดในการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษามีปริมาณความรู้สึกและอาการต่าง ๆ ทางด้านร่างกายและจิตใจเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ขณะเรียน ทำให้ภาวะทางด้านร่างกายหรือจิตใจขาดสมดุล ก่อให้เกิดผลกระทบ 1) ทางด้านร่างกาย เช่น ปวดศีรษะ ปัสสาวะบ่อย ไม่กระปรี้กระเปร่าและอ่อนเพลีย เป็นต้น 2) ทางด้านจิตใจ เช่น วิตกกังวล ไม่มีความสุขเวลาเรียน สับสน หงุดหงิด เบื่อเรียน เบื่อเพื่อน ไม่พอใจโดยไม่ทราบสาเหตุ มีผลการศึกษาพบว่า ความเครียดในการเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การเผชิญความเครียดทางการเรียน (Loetphanit, 1998) พฤติกรรมการเรียนวิทยาศาสตร์ (Chairat, 2004) เป็นต้น แบบวัดตัวแปรนี้สร้างโดยผู้วิจัย มีจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเภทประเมินรวมค่ามีมาตราวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ลักษณะชีวสังคมมูลฐาน ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย และคณะที่เรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวมีพฤติกรรมการเรียนมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว

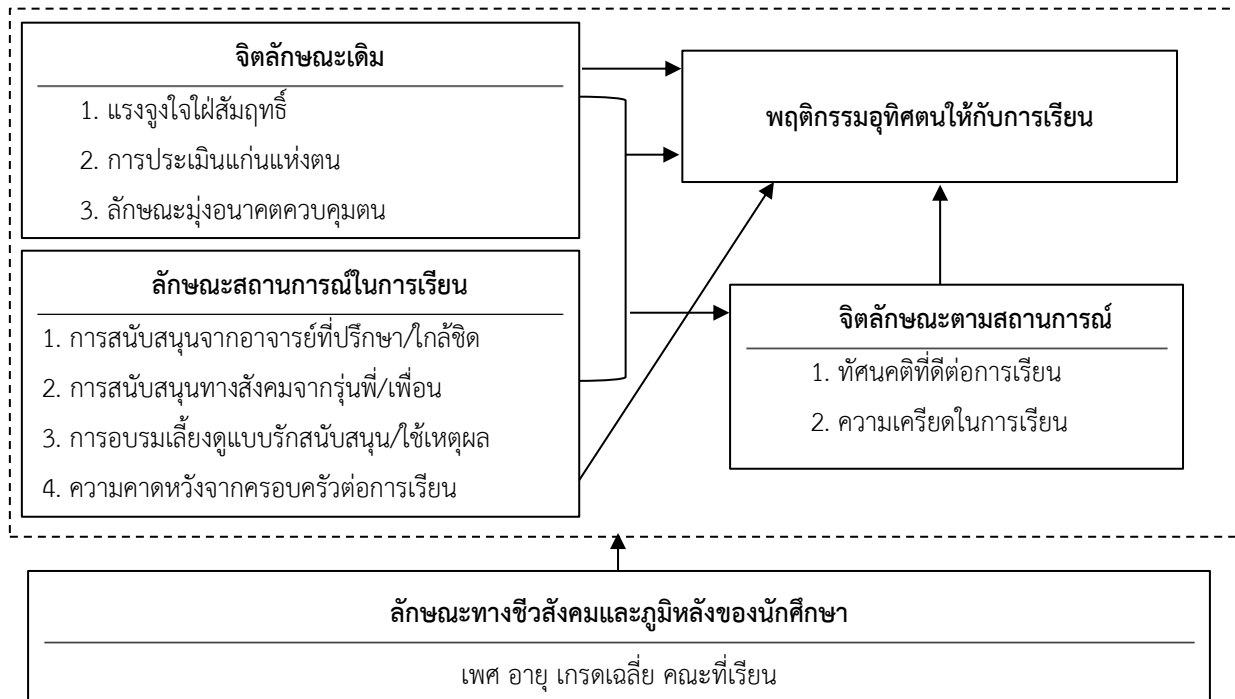
2. ตัวทำนายนายกลุ่มจิตลักษณะเดิมและกลุ่มสถานการณ์จำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การประเมินตนเองแห่งตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา/ใกล้ชิด การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และความคาดหวังจากครอบครัวต่อการเรียน ร่วมกับตัวทำนายนายกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร คือ ทักษะที่ดีต่อการเรียน ความเครียดในการเรียน รวมทั้งสิ้น 9 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนได้มากกว่าตัวทำนายนายจากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงลำพังอย่างน้อย 5%

3. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวเพศหญิง นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีเกรดเฉลี่ยสูง นักศึกษาที่มีเรียนสายวิทยาศาสตร์ มีพฤติกรรมการเรียนมากกว่า นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่เป็นเพศชาย นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่เรียนสายสังคมศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมและการประมวลเอกสารข้างต้น สามารถนำมาสร้างกรอบแนวคิดดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวและนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Multistage Quota Random Sampling) สามารถเก็บได้รวม 612 คน ใช้ได้จริง 606 ชุด ข้อมูลจำนวน 606 คนใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยแยกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวจำนวน 303 คน และกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวจำนวน 303 คน ฝาละเท่ากัน ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยทั้งหมดจำนวน 606 คน แบ่งลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่างดังนี้ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 171 คน (ร้อยละ 28.2) และเพศหญิง จำนวน 435 คน (ร้อยละ 71.8) 2) อายุ แบ่งเป็น อายุน้อย จำนวน 326 คน (ร้อยละ 53.8) และอายุมาก จำนวน 280 คน (ร้อยละ 46.2) 3) เกรดเฉลี่ย ใช้ค่ามัธยฐาน คือ 2.92 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) นักศึกษาที่เกรดเฉลี่ยต่ำ มีจำนวน 272 คน (ร้อยละ 44.9) และ 2) นักศึกษาที่เกรดเฉลี่ยสูง มีจำนวน 334 คน (ร้อยละ 55.1) 4) สาขาที่เรียน แบ่งเป็น 1) สายวิทยาศาสตร์ จำนวน 176 คน (ร้อยละ 29.0) และ 2) สายสังคมศาสตร์ จำนวน 430 คน (ร้อยละ 71.0)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย งานวิจัยนี้ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปร รวมทั้งสิ้น 10 แบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดทุกชุดได้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน และนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ โดยใช้สถิติ 2 ประเภท คือ

1) การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) และ 2) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้น (r Item Total Correlation) จากนั้นทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Construct Validity) คุณภาพเครื่องมือในงานวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับค่า t มากกว่า ค่า r โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคือ ค่า $t \geq 2.00$ และค่า $r \geq 0.20$ ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ใช้เกณฑ์ผ่าน 3 ใน 5 เกณฑ์ขึ้นไปโดยเฉพาะเมื่อค่าไค-สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ แสดงรายละเอียดในตาราง 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบรวมและแบบเป็นขั้น (Enter & Stepwise) ทำการวิเคราะห์ในกลุ่มรวมและ 8 กลุ่มย่อย โดยแบ่งตาม 1) เพศ คือ เพศชาย เพศหญิง 2) เกรดเฉลี่ย คือ เกรดเฉลี่ยต่ำ เกรดเฉลี่ยสูง 3) อายุ คือ กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก 4) สาขาวิชาที่เรียน คือ สายวิทยาศาสตร์ สายสังคมศาสตร์ ทั้งนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรระหว่างกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวกับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว และทำการวิเคราะห์ เพื่อหาความเสี่ยงตามสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-ways ANOVA)

ตาราง 1 คุณภาพของเครื่องมือวัดตัวแปรในงานวิจัย

ตัวแปร	จำนวนข้อ	พิสัยค่า t	พิสัยค่า r	ความเชื่อมั่น (α)	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factory Analysis)						
					ค่า χ^2	DF	P-value (p>0.05)	RMSEA (≤ 0.06)	CFI (≥ 0.95)	TLI (≥ 0.95)	SRMR (≤ 0.08)
					ค่า	DF	P-value	RMSEA	CFI	TLI	SRMR
1.	10	2.67-5.06	0.09-0.29	.67	28.35	27	0.39	0.02	0.99	0.98	0.07
2.	10	6.18-10.04	0.42-0.72	.88	40.18	29	0.08	0.06	0.98	0.96	0.04
3.	12	5.09-11.87	0.36-0.83	.90	58.13	47	0.12	0.04	0.98	0.97	0.05
4.	12	4.67-9.63	0.30-0.63	.83	43.94	38	0.23	0.04	0.98	0.97	0.07
5.	12	2.62-5.91	0.27-0.50	.72	49.83	46	0.32	0.02	0.97	0.96	0.06
6.	12	2.80-6.97	0.21-0.54	.77	51.47	43	0.17	0.04	0.97	0.96	0.07
7.	12	3.50-8.83	0.29-0.72	.82	31.71	24	0.13	0.05	0.98	0.96	0.06
8.	12	3.32-7.18	0.24-0.51	.74	43.98	43	0.42	0.01	0.99	0.99	0.07
9.	12	4.27-6.95	0.28-0.57	.76	47.80	37	0.10	0.04	0.98	0.96	0.06
10.	12	3.57-8.00	0.30-0.62	.84	45.33	42	0.33	0.02	0.99	0.98	0.07

ตัวแปร: 1: พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน* 2: การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษา/ใกล้ชิด 3: การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่* 4: การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5: ความคาดหวังจากครอบครัวในการเรียน* 6: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 7: ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน 8: การประเมินกันเอง 9: ทักษะการคิดที่ดีต่อการเรียน 10: ความเครียดในการเรียน*

หมายเหตุ: *เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในงานวิจัยนี้ ** ในงานวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับค่า t มากกว่า ค่า r โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคือ ค่า $t \geq 2.00$ และค่า $r \geq 0.20$; การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ใช้เกณฑ์ผ่าน 3 ใน 5 เกณฑ์ขึ้นไปโดยเฉพาะเมื่อค่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในกลุ่มรวมพบว่า พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ โดยการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ เป็นตัวแปรสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมากที่สุด ($r=.17, p<.01$) กลุ่มจิตลักษณะเดิม การประเมินตนเองเป็นต้น เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมากที่สุด ($r=.19, p<.01$) และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทศนคติที่ดีในการเรียนเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมากที่สุด ($r=-.24, p<.01$) ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรในกลุ่มรวม (N=606)

ตัวแปร	Mean	SD.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน	42.07	5.36													
2.การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษา	38.63	6.83	0.04												
3.การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	46.21	9.41	.17**	.24**											
4.การอบรมเลี้ยงดูแบบยรักสนับสนุน/ใช้เหตุผล	55.00	10.07	.12**	.11**	.08*										
5.ความคาดหวังจากครอบครัวในการเรียน	54.02	6.18	-0.04	.26**	.10**	.16**									
6.แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	45.97	8.14	-0.04	.44**	.11**	.18**	.40**								
7.การประเมินกันเองตนเอง	49.57	7.24	.19**	.12**	.20**	.30**	.13**	.13**							
8.ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	50.93	6.82	.11**	.36**	.21**	.27**	.40**	.54**	.31**						
9.ทัศนคติที่ดีในการเรียน	50.09	6.67	.24**	.29**	.24**	.26**	.32**	.43**	.38**	.57**					
10.ความเครียดในการเรียน	37.46	9.02	-0.17**	-0.05	-.14**	-.27**	-0.06	-0.07	-.50**	-.30**	-.43**				
11.อายุ	1.46	0.50	-0.04	-0.03	-.17**	-0.01	0.02	0.04	-0.02	0.07	-0.02	0.03	-0.07		
12.เกรดเฉลี่ย	1.55	0.50	.11**	-0.05	.10*	0.00	-0.05	-.14**	.12**	-0.00	0.07	-.14**	.19**	-.09*	-.08*

หมายเหตุ; *P<0.5, ** P<0.1

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรระหว่างกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวกับกลุ่มนักศึกษาที่มิใช่รุ่นแรก
ของครอบครัว

ตัวแปร	จำนวนคน	แสดงค่า F	คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรตาม					
			กลุ่มที่ได้คะแนนมาก			กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย		
			รุ่น	mean	Std. Error	รุ่น	mean	Std. Error
.1 พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน	606	32.25***	ไม่ใช้รุ่นแรก	43.27	.32	รุ่นแรก	40.86	.26
.2 การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษา	606	112.36***	รุ่นแรก	41.32	.45	ไม่ใช้รุ่นแรก	35.92	.23
.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันติสนุนฯ	608	3.47	รุ่นแรก	55.75	.57	ไม่ใช้รุ่นแรก	54.24	.57
.4 การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนรุ่นพี่	606	.391	รุ่นแรก	46.44	.62	ไม่ใช้รุ่นแรก	45.96	.43
.5 ความคาดหวังจากครอบครัวในการเรียน	606	88.91***	รุ่นแรก	56.23	.37	ไม่ใช้รุ่นแรก	51.81	.27
.6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	606	786.54***	รุ่นแรก	52.07	.36	ไม่ใช้รุ่นแรก	39.85	.24
.7 การประเมินแก่นแห่งตน	606	.014	ไม่ใช้รุ่นแรก	49.60	.42	รุ่นแรก	49.53	.40
.8 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	606	121.72***	รุ่นแรก	53.72	.44	ไม่ใช้รุ่นแรก	48.14	.23
.9 ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน	606	54.90***	รุ่นแรก	52.00	.45	ไม่ใช้รุ่นแรก	48.16	.25
.10 ความเครียดในการเรียน	606	4.78*	รุ่นแรก	38.25	.53	ไม่ใช้รุ่นแรก	36.66	.49

หมายเหตุ: *p<.05; **p<.01; และ ***p<.001

ผลการเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรระหว่างกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวกับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (ตารางที่ 3) พบว่าในด้านสถานการณ์ พบว่า ตัวแปรที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นตัวแปรที่มีค่าคะแนนมากที่สุด ลำดับรองลงมา คือ ความคาดหวังจากครอบครัวในการเรียน โดยกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวมีคะแนนมากกว่ากลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวทุกตัวแปร ส่วนในด้านจิตลักษณะเดิม พบว่า ตัวแปรที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนตามลำดับ โดยกลุ่มนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวมีคะแนนมากกว่าทั้ง 2 ตัวแปร แม้ว่ากลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวจะมีคะแนนการประเมินแก่นแห่งตนมากกว่า แต่ตัวแปรนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ พบว่า ตัวแปรทัศนคติที่ดีในการเรียนและความเครียดในการเรียนเป็นตัวแปรที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทั้ง 2 ตัวแปรนี้ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวมีคะแนนพฤติกรรมการอุทิศตนให้กับการเรียน (Mean=43.27) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว (Mean=40.86)

ผลการทำนายพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวและกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว มาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น (ตาราง 4) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 จิตลักษณะเดิมร่วมกับสถานการณ์ทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การประเมินแก่นแห่งตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือใกล้ชิด การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนหรือรุ่นพี่ และความคาดหวังจากครอบครัวต่อการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนได้ ร้อยละ 46.8 และ 25.6 ตามลำดับ

ส่วนตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและความเครียดในการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนได้ ร้อยละ 39.4 และ 30.0 ตามลำดับ ในขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 5 เป็นการรวมชุดตัวทำนายที่ 3 ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 4 ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวมพบว่า ตัวแปรทั้งหมด 10 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนได้ ร้อยละ 49.6 และ 36.4 ตามลำดับ โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อยในกลุ่มรวมของนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .23, .13 ส่วนในกลุ่มรวมของนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .37, .10

ตาราง 4 เปรียบเทียบผลการทำนายพฤติกรรมการชื้อสินค้าให้กับการเรียนรู้ โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์เดิม และ จิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

กลุ่ม	จำนวนคน	จุด 3 จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ (1-7)		จุด 4 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (8-9)		จุด 5 รวมตัวแปรทั้งหมด (1-9)		ทำนาย %	ทำนาย %	แตกต่างกัน
		ตัวทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์ (Beta)	ตัวทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์ (Beta)	ตัวทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์ (Beta)			
รวม 1 st gen	303	46.8	1, 6	.30, .05	8	.23	49.6	1, 8	.23, .13	2.8
รวม other gen	303	25.6	6, 5	.13, .07	8	.39	36.4	1, 6	.37, .10	6.4*
เพศชาย 1 st gen	57	68.4	2, 4	.26, .16	8	.35	74.0	8, 4	.28, .18	5.6*
เพศชาย other gen	114	35.1	2	.40	8	.44	49.0	8, 4	.49, .28	11.5*
เพศหญิง 1 st gen	246	43.2	1	.31	8	.20	45.5	1, 8	.25, .09	2.3
เพศหญิง other gen	189	30.3	6, 5	.14, .12	8	.34	36.9	8, 6, 5	.30, .12, .11	6.6*
อายุน้อย 1 st gen	151	51.4	1, 4	.22, .16	8	.19	52.5	1, 4	.22, .17	1.1
อายุน้อย other gen	175	33.8	3, 6	.23, .14	8	.41	41.9	8, 7, 6	.40, -.21, .14	8.1*
อายุมาก 1 st gen	152	48.1	1, 2	.26, .12	8	.28	54.4	1, 8	.23, .17	6.3*
อายุมาก other gen	128	32.8	1	-.30	8	.31	44.1	8, 1	.31, -.23	11.3*
เกรดต่ำ 1 st gen	164	51.4	1, 4	.22, .16	8	.25	54.5	1, 8, 6	.17, .14, .07	3.1
เกรดต่ำ other gen	106	22.9	3	.30	8, 9	.35, -.14	49.3	8, 9	.35, -.14	3.5
เกรดสูง 1 st gen	139	48.1	1, 2	.26, .12	8	.19	48.7	1	.36	0.6
เกรดสูง other gen	197	31.3	6, 5	.16, .09	8	.32	39.6	8, 6, 9, 5	.35, .13, .12, .09	8.3*
สายวิทย์ 1 st gen	121	52.3	1, 6	.27, .06	8	.18	56.3	1, 6	.27, .06	4.0
สายวิทย์ other gen	53	57.3	1, 7	.52, -.40	8	.73	65.5	8, 7	.69, -.36	8.2*
สายสังคม 1 st gen	182	50.7	1, 3, 4	.19, .15, .08	8	.26	53.7	1, 8	.22, .16	3.0
สายสังคม other gen	250	25.6	3, 6, 5	.17, .11, .07	8	.33	33.5	8, 6	.31, .09	6.7*

หมายเหตุ: ค่าสัมประสิทธิ์ค่าสัมประสิทธิ์ที่ .05 และ * มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างตั้งแต่ 5.0% ขึ้นไป
 ตัวทำนายที่ 1 คือ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์
 ตัวทำนายที่ 2 คือ การประเมินตนเอง
 ตัวทำนายที่ 3 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
 ตัวทำนายที่ 4 คือ การสนับสนุนทางสังคมจาก อ.ที่ปรึกษา/ใกล้ชิด
 ตัวทำนายที่ 5 คือ การยอมรับเรื่องคุณแบบรักสลับกันและใช้เหตุผล
 ตัวทำนายที่ 6 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่
 ตัวทำนายที่ 7 คือ ความคาดหวังจากครอบครัวในการเรียน
 ตัวทำนายที่ 8 คือ ทักษะที่ดีในการเรียน
 ตัวทำนายที่ 9 คือ ความเครียดในการเรียน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม กลุ่มสถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน ตามลักษณะชีวิตสังคมภูมิหลังที่สำคัญ จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม (ตาราง 3) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวนั้นมีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนน้อยกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว จึงจำเป็นต้องหากกลุ่มเสี่ยงในพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนในนักศึกษากลุ่มนี้ ผลการวิเคราะห์ตามเพศ เกรดเฉลี่ย และสาขาที่เรียน (ตาราง 5) พบว่า พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว เพียง 1 ตัวแปร คือ เกรดเฉลี่ย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนมากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ทั้งแบบสองทางและสามทาง

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว ตามเพศ เกรดเฉลี่ย และสาขาที่เรียน

(ตอน 1)

ตัวแปร	จำนวนคน	แสดงค่า F						
		เพศ	เกรดเฉลี่ย	สาขา	กxช	กxค	ชxค	กxชxค
		ก	ข	ค				
พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน	303	0.88	5.72*	2.17	<1	1.74	<1	<1

หมายเหตุ: * $p < .05$

(ตอน 2)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรตาม									
		กลุ่มที่มีคะแนนมาก					กลุ่มที่มีคะแนนน้อย				
		กลุ่ม	Mean	Std. Error	95% CI Lower	95% CI Upper	กลุ่ม	Mean	Std. Error	95% CI Lower	95% CI Upper
พฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน	เพศ	ชาย	41.10	0.51	40.09	42.11	หญิง	40.56	0.25	40.05	41.06
	เกรดเฉลี่ย*	สูง	41.52	0.43	50.29	52.52	ต่ำ	40.14	0.37	49.12	51.02
	สาขา	วิทย์	41.25	0.48	40.30	42.21	สังคม	40.40	0.31	39.79	41.01

หมายเหตุ: *กลุ่มตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญที่ 0.5

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ พบว่า ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐานที่ 1 คือ จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวมีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pike and Kuh (2005) พบว่า

นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวมีความมุ่งมั่นในการเรียนน้อยกว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับสูงมาแล้ว อีกทั้งนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวมักจะทำให้ความสนใจกับกิจกรรมในการเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวและได้รับการสนับสนุนทางการเงินที่มากกว่า ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวช่วยให้ให้นักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวสามารถปรับตัวในมหาวิทยาลัยได้ง่ายขึ้น (MacDermott, Conn, & Owen, 1987)

ผลการวิจัยยังสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 บางส่วน กล่าวคือ ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์จำนวน 7 ตัวแปร ร่วมกับตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมทั้งสิ้น 9 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนได้มากกว่าตัวทำนายจากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงลำพังอย่างน้อย 5% ผลนี้พบในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัว กลุ่มรวมที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่าง 6.4% สอดคล้องกับงานวิจัยของ Praneetvatakul and Bhanthumnavin (2017); Bualar and Bhanthumnavin (2018) ขณะที่ในกลุ่มนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวในกลุ่มรวมนั้นมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างเพียง 2.8% นอกจากนี้ยังมีกลุ่มย่อย 9 กลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายมากกว่า 5% (ดูตาราง 4)

ผลการวิจัยยังสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 บางส่วน โดยสมมติฐานกล่าวไว้ว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวเพศหญิง นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีเกรดเฉลี่ยสูง นักศึกษาที่มีเรียนสายวิทยาศาสตร์ มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนมากกว่า นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่เป็นเพศชาย นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ นักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวที่เรียนสายสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงในพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียน คือ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำเพียงกลุ่มเดียว ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Limpasute (2012) ทำการศึกษาพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ พบว่า นักศึกษาภาคพิเศษที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนน้อย ได้แก่ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ เช่นเดียวกับในการศึกษาเรื่องลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบน้อย ได้แก่ นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่าง นักเรียนเพศชาย และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (Sirirak, 2012) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Wattanacheewanopakorn (2012) ทำการศึกษาพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า กลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมน้อยและมีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่ดีน้อย คือ นักศึกษาเพศชาย ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลการเรียนต่ำ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) กลุ่มนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วน คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนน้อย ได้แก่ 1) กลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนานักศึกษาสิ่งที่ควรพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ ควรมีวิธีการในการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใฝ่ดีให้นักศึกษาให้เห็นความสำคัญ

ของการเรียนให้มากขึ้น ปลูกฝังการมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนให้มากขึ้น มีการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ให้มากขึ้น

2) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวและกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวในกลุ่มรวม มีตัวทำนายที่สำคัญเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นการพัฒนา นักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีพฤติกรรมอุทิศตนให้กับการเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักศึกษาเป็นลำดับแรกเพื่อให้นักศึกษามองเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับสูง การพัฒนาที่สมบูรณ์ยังจำเป็นต้องพัฒนานักศึกษาแต่ละกลุ่มด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยนักศึกษาที่เป็นรุ่นแรกของครอบครัวจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนให้มากขึ้น ส่วนในนักศึกษาที่ไม่ใช่รุ่นแรกของครอบครัวจำเป็นต้องพัฒนาให้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/รุ่นพี่ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อหาอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยเชิงเหตุที่มีต่อพฤติกรรม จะทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตตามสถานการณ์ไปยังตัวแปรตามได้ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Aramrak, K. (2007). *Čhītlaksanathīkīāokhōngkaphruttikamkānthamngānyāng'uthitton khōngphūchūaināithabīankrunghēpmahānakhōndānbatpračhamtūaprachāchon* [Psychological factors associated with self-dedicated working behavior of Bangkok Metropolitan administration Vice-registrars of Identification card.] (Master's thesis). National Institute of Development Administration.
- Bakker, A. B., Hakanen, J. J., Demerouti, E., & Xanthopoulou, D. (2007). Job resources boost work engagement, particularly when job demands are high. *Journal of Educational Psychology, 99*(2), 274–284. doi: 10.1037/0022-0663.99.2.274
- Bhanthumnavin, D. & Panchawanuk, P. (1981). *Khwāmsamphanphāinaikhrōpkhrūakap Sukphāpčhitlāčhariyathamkhōngnakrīanwairun* [Family relationship Mental health and ethics of adolescent students.] (Research report). Srinakarinwirot University.
- Bhanthumnavin, D. (2007). *Patčhaichoēnghētkhōngphruttikamfairūlāefaidīkhōngnakrīanmat thayomsuksātōnton Tāmāēotritdīpatisamphanniyom* [Antecedents of Academic and Virtue Oriented Behaviors of Junior High School Students: An Interactionism Approach.] (Research Report). National Research Council of Thailand.

- Bhanthumnavin, D. (2015). *Patčhaichoēnghētthīkīaokhōṅgkapkhwāmphrōmlæsakyaphāp khōṅgkānpennakwičhaikhōṅgbukkhonlāipraphēt: Radapparinyathō-‘ēk* [Antecedents of readiness and potential to become researches in different types of individuals: Graduate students.] Research program Multi-causal factor of readiness and potential to become researcher in university students and Thai scholars. (Complete Research Report.) National Institute of Development Administration.
- Bualar, K. (2018). *Patčhaithāṅgchitlaksanalæsathānkānthīkīaokhōṅgkapphruttikammungman naikānrīankhōṅgnaksuksāradapparinyatrīthīpenrunrāekkhōṅgkhrōpkhrūa* [Psychological Characteristics and Situational Factors as Correlates of Study Engagement Behavior of The First-Generation University Students.] (Master's thesis). National Institute of Development Administration.
- Bualar, K. & Bhanthumnavin, D. (2018). *Patčhaithāṅgchitlaksanalæsathānkānthīkīaokhōṅgkap phruttikamčotčhōsaičhaiNaikānrīankhōṅgnaksuksāradapparinyatrīthīpenrunrāekkhōṅgk hrōpkhrūa* [Psychological Characteristics and Situational Factors as Correlates of Absorption-Study Behavior of the First-Generation University Students.] *Warasan Pruetikamsat Puea Kan Phathana*, 10(2), 56-82.
- Callan, P. M. (2000). *Introduction. In Measuring up 2000: The state-by-state report card for higher education.* (pp. 12–14). Washington, DC: National Center for Public Policy and Higher Education.
- Chairat, K. (2004). *Prasopkānnaikānkhaokhāiwithhayāsātlaelaksanathāṅgchitčhai khōṅgnakrīanmatthayomsuksātōntonthīkīaokhōṅgkapphruttikamkānrīansārawitthayā sāt* [Experience in science camp and psychological characteristics related to secondary school students scientific learning behavior]. (Master's thesis). Srinakarinwirot University.
- Choochom, O. (2014). *Kānwikhroṅgkhōṅgkhwāmyutmanphūkphannaingān* [An analysis of work engagement construc]. *UMT-Poly Journal*, 11(2), 75-79.
- Choy, Susan P. 2001. *Students Whose Parents Did Not Go To College: Postsecondary Access, Persistence, and Attainment (NCES 2001-126)*. Washington, DC: U.S. Department of Education, National Center for Education Statistics.
- Duanginta, Y. (2006). *Kānwīčhaiphuāsāṅgbāpwatlaksanamung’anākhōt Khūapkhumton Samrapnaksuksā* Research [Based construction of future orientation self control measure for college students.] (Term paper). National Institute of Development Administration.

- Endler, N. S., & Magnusson, D. (1976). Toward an interactional psychology of personality. *Psychological Bulletin*, 83(5), 956–974.
- Hansanawin, R. (2006). *Laksanathāṅgchitsangkhomthīkīaokhōṅgkapkānthamngānyāṅg munghonsumritkhōṅghatthanākōṅ* [Psycho-social as correlates of oriented work behavior of community development workers] (Master's thesis). National Institute of Development Administration.
- Jalanukaoh, S. (2009). *Patčhaithāṅgchitsangkhomthīkīaokapphruttikamkānthamngānyāṅgmī čharyathamkhōṅghūanāsathānī'anāmai* [Psychosocial correlates of moral-work behavior of Health Center Chiefs.] (Term paper). National Institute of Development Administration.
- Jhermpun, S. (2002). *Čhitlaksanalæprasopkānthīkīaokhōṅgkapphruttikamkānrīankhanitsāt khōṅgnakrīanchanmatthayomsuksātōṅplāi* [Psychological and situational factors correlates of secondary school students in mathematics learning behavior.] (Master's thesis). National Institute of Development Administration.
- Judge, T. A., Locke, E. A., & Durham, C. C. (1997). The dispositional causes of job satisfaction: A core evaluations approach. *Research in Organizational Behavior*, 19, 151–188.
- Limpasute, P. (2012). *Phruttikamkāntangčhairīankhōṅgnaksuksāradapparinayatrīphākpiet Mahāwitthayālairātchaphatrātnakarīn* [Attentive behavior of part-time undergraduate students at Rajabhat Rajanagarindra university, Chacheongsao] (Term paper). Srinakarinwirot University.
- Loetphanit, P. (1998). *Kānsuksākhwāmkhriātsāhēt khōṅghwāmkhriātlaewithīphachoēn khwāmkhriātthāṅgkānrīankhōṅgnakrīanradapmatthayomsuksātōṅplāinairōngrīanmatthayomsuksā Sangkatkromsāmansuksā Sūanklāṅ Klumthī Sī* [A Study of Academic Stress, Stressors and Coping Mechanisms of Upper-level Secondary Students in the Secondary Schools Under the Department of General Education in the Fourth Group of Central Region.] (Master's thesis). Srinakarinwirot University.
- MacDermott, K. G., Conn, P. A., and Owen, J. W. (1987). The influence of parental education level on college choice. *Journal of College Admissions*, 115, 3-10.
- McCarron, G. P., & Inkelas, K. K. (2006). The Gap between Educational Aspirations and Attainment for First-Generation College Students and the Role of Parental Involvement. *Journal of College Student Development*, 47(5), 534–549.

- Numniem, S. (2003). *Pat̄chaithāngsaphāpwāetlōm læčhitlaksana thīkīaokhōngkap phruttkamrapphitchōptōnāthīkhōngnakiānmatthayomsuksātōnton* [Psychological and situational factors correlate of responsible behaviors of junior high school students.] (Term paper). National Institute of Development Administration.
- Nunez, Anne-Marie, Stephanie Cuccaro-Alamin. (1998). *First Generation Students: Undergraduates Whose Parents Never Enrolled in Postsecondary Education*. Washington, DC: U.S. Department of Education, National Center for Education Statistics (NCES).
- Praneetvatakul, B. & Bhanthumnavin, D. (2017). *pat̄chāi thāng čhit sangkhom thī kīeokhōng kap phruttkam pōngkan kān rap læ phræ rōk nai sathānthī sathārana khōng naksuksā radap parinyā trī* [Psychosocial correlates of communicable disease preventive behavior in public places for undergraduate students.] *Warasan Pruetikamsat Puea Kan Phathana*, 10(1), 83-106.
- Pike, G. R., & Kuh, G. D. (2005). First- and Second-Generation College Students: A Comparison of Their Engagement and Intellectual Development. *The Journal of Higher Education*, 76(3), 276–300.
- Potiratchatangkoon, S. (2015). *ČhitlaksanalæsathānkānthīkīaokhōngkapphruttkamSīang yāngmīsatidānkānbōriphōk* [Psychological and Situational Factors as correlates of Eating Concerned Behavior.] (Term paper). National Institute of Development Administration, Social Development Administration.
- Prasertla, J. (2014). *Pat̄chaithāngčhitlælaksanasathānkānthīkīaokhōngkapphruttkamtrīam khwāmphrōmphūākhaosuksātōnaisathāban ‘udomsuksākhōngnakiānchanmatthayomsuksāpīthī Hok Sangkatsamnakkānsuksākrunghēpmahānakhōn* [Psychological and Situational factors relate to behaviors of continuing education preparation in public’s universities among students belonged to department of education Bangkok methopolitan administrator.] (Master’s thesis). Srinakarinwirot University, Graduate School.
- Rahim, A. H. A., & Azman, N. (2010). Educational aspirations among first-generation students and their parental influence towards pursuing tertiary education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 7, 414-418.

- Richardson, R. C., & Skinner, E. F. (1992). *Helping first-generation minority students achieve degrees*. In L. S. Zwerling & H. B. London (Eds.), *First-generation students: Confronting the cultural issues* (New Directions for Community Colleges Series, No. 80, pp. 29–43). San Francisco: Jossey-Bass.
- Saesiew, N. (2007). *Kānpraptūathāngchitsangkhomlāeksanasathānkānthīkāokhōngkap khunnAphāpchīwithkhōngphūyaiwaiklāngkhon* [The psychological adjustment and situational conditions as correlation of the quality of life in midlife adulthood.] (Master's thesis). Srinakarinwirot University.
- Sanamkate, N. (2007). *Kānmīphūmkhumkanphāinailāephāinōkthīkāokhōngkapphruttikam kānkhopphūānyāngmōsomkhōngnagrānchanmatthayomsuksātōnplāi* [Internal and external immunity as correlates of appropriate peer-group behavior in senior high school students.] (Master's thesis). National Institute of Development Administration.
- Schaufeli, W. (2012). Work engagement: What do we know and where do we go?. *Romanian Journal of Applied Psychology*, 14(1), 3-10.
- Schaufeli, W. B., Martinez, I. M., Pinto, A. M., Salanova, M., & Bakker, A. B. (2002). Burnout and engagement in university students: A cross-national study. *Journal of cross-cultural psychology*, 33(5), 464-481.
- Sirirak, C. (2012). *Laksanasathānkānnairōngrān Khrōpkhrūa lāchitphōphīangthīkāokhōng kapphruttikamrapphitchōpkhōngnagrānradapmatthayomsuksātōnton* [School and family situations, and psychological sufficiency correlates of responsible behaviors of Thai junior high school students.] (Master's thesis). Srinakarinwirot University.
- Sorod, B. & Wongwattanamongkol, A. (1996). *Kānsuksākhwāmkrīatnaikānthamngānkhōng phūbōrihānnaiwongrātchakānthai* [A study of work stress of the executive officers in Thai government.] Bangkok, National Institute of Development Administration.
- Terenzini, P. T., Springer, L., Yaeger, P. M., Pasarella, E. T., & Nora, A. (1996). Firstgeneration college students: Characteristics, experiences, and cognitive development. *Research in Higher Education*, 37, 1–22.
- Thammathon, V. (2004). *Patčhaithāngchitsangkhomthīkāokhōngkapphruttikamkāntham ngānyāngmīchariyathamdānkān'uthittonkhōngkhārātchakānkromkamlangpolthahān argard* [The Psycho-social of self-sacrifice in work behavior.] *Journal of psycho-behavioral science: Thai behavioral system*, 1(2), 97-114.

- Thanaporndee, T. (2008). *Pat̄chaith̄songphont̄ōpaom̄āinaich̄īwithkh̄ōngnagr̄īanch̄ūang chanth̄ī s̄ī Rōngr̄īanphraharuthaikh̄ōnw̄æn Kh̄ētkhl̄ōngtoeī Krungh̄ēpmah̄ānakh̄ōn* [Factors Affecting on Goal of Life of The Fourth Level, Secondary Grades 4-6 Students at Sacred Heart Convent School in Klongtoey District, Bangkok.] (Master's thesis). Srinakarinwirot University, Graduate School, Education psychology.
- Thawichatanon, P. (2012). *Pat̄chaiphahuradaph̄t̄songphont̄ōkhw̄āmyutmanph̄ūkphan nain̄ḡānk̄h̄ōnḡchaon̄āth̄ī'ongk̄ōnmaisaw̄ænḡh̄āphonkamraith̄īpatibatnḡānd̄ān'ē* [The multilevel factors affecting work engagement of officers in HIV non-profit organization.] (Master's thesis). Srinakarinwirot University, Graduate School, Applied Behavioral Science Research.
- Thayer, P. (2000). *Retention of Students from First Generation and Low-Income Backgrounds*. The Journal of the Counsel for Opportunity in Education. Retrieved from <http://www.csun.edu/afye/documents/Thayer-2000-first-gen-retention-lit-review.pdf>
- Wattanacheewanopakorn, W. (2012). *Pat̄chaichoēnḡh̄ēth̄ānḡchitl̄æsangkhomth̄īk̄īaokh̄ōngkapphruttikamfair̄ūfaid̄ī kh̄ōngnaksuks̄āradapparinyatr̄ī* [The Psycho-social correlataes of academic and virtue-oriented behaviors of undergraduate students.] (Master's thesis) Graduate school, Srinakharinwirot University.
- Yaemyuen, A. (2014). *Khr̄ūāngm̄ūwatphruttikamk̄ānkhopphūānȳāngpl̄ōtphaikh̄ōngnaksuks̄ā parinyatr̄īl̄ækhw̄āmmaipr̄æpl̄īank̄h̄ōngm̄ōd̄ēlak̄ānwat* [Construction and validation of peer safety exchange behavior scale in undergraduate students and its measurement invariance.] *Journal of Social Development*, 16(2), 21-46.
- Yamwong, P. (2012). *K̄ānsuks̄āk̄ānsanapsanunth̄āngsangkhomth̄īsongphont̄ōkhw̄āmphung ph̄ō̄ch̄ainaich̄īwithkh̄ōngnaksuks̄āmah̄āwitthaȳālaithammas̄āt* [A study of social support affect life satisfaction among Thammasat university students.] (Master's thesis). Srinakarinwirot University.